

Opasnosti od požara - savjeti

Opasnosti od požara u kućanstvu

Čistoća i urednost

Najvažniji sigurnosni faktor u domaćinstvu je urednost i čistoća. Nagomilano smeće u potkrovljima i podrumima, hrpe krpa i beskorisnih starudija najviše ugrožavaju domaćinstvo. Zato vodite brigu o redu i čistoći, a roditeljima pomognite u čišćenju i velikim pospremanjima. Redovito treba održavati dimnjake, tj. držati ih nepropusne i čiste.

Štednjaci i peći

Nestručno postavljene peći, štednjaci i ostala grijaća tijela čest su i u velikom broju slučajeva zanemaren izvor opasnosti. U krugu od pola metra ne držite nikakve gorive predmete, a u nedoumici kontaktirajte stručne osobe. Hrana koja se kuha i peče na štednjaku ili peći, a bez nadzora zagori, može uzrokovati požar.

Pepeo

Topli pepeo može i nakon 24 sata biti izvorom paljenja, tako da se nikada ne smije pospremati u kartonske kutije, plastične kante ili u smeće s drugim gorivim otpadima. Pepeo odložite samo u metalne kontejnere na otvorenom.

Zapaljivi otpad

Privremeno odlaganje zapaljivih otpadaka (masne krpe, u ulju natopljen papir za čišćenje itd.) dozvoljeno je samo na otvorenom u metalnim posudama koje se mogu zatvoriti. Kontrolirano odlažite otpad, tako da otpadni papir, baterije i polietilensku (takozvanu PET)-ambalažu odlažete u za njih određene spremnike. Odlazite stiropor i motorna ulja u reciklažna dvorišta - oporabišta.

Odvodi kuhinjskih para (nape)

Filter kuhinjskih napa treba redovito čistiti ili mijenjati. Pažnja: zamijenjeni filteri su lakozapaljivi otpad!

Vruća mast

Pregrijana mast se može zapaliti. Požari masti su najčešći uzroci kuhinjskih požara. Goruću mast nikako ne gasite vodom, nego ju otklonite s plamena i prekrijte!

Iako friteze imaju termostat, ne smiju biti ostavljene bez nadzora. Stara mast je lakše zapaljiva nego svježja, tako da redovita zamjena masti povećava sigurnost od požara.

Postavljanje toplinskih uređaja

Električna kuhala, aparati za kavu, čajne grijalice itd. uvijek se moraju postaviti na negorivu podlogu i najmanje na udaljenosti od pola metra od zapaljivih tvari. Grijaći dijelovi uronjenih kuhala moraju u cjelosti biti uronjeni u vodu.

Glačalo

Uključeno glačalo ne smiju biti "zaboravljena". Prilikom prekida ili završetka rada treba ih odložiti i isključiti iz struje.

Televizor, video

Uključeni TV i video isijavaju toplinu, koja se mora odvoditi. Ako se ovakve uređaje ugradi u zid ili namještaj, mora se osigurati dovoljna ventilacija. Između električnih uređaja i zidova/regala mora biti minimalni razmak od 10 cm. Kada se na više dana napušta domaćinstvo (godišnji dopust), obvezno ih iskopčajte iz utičnica.

Sprejevi

Različiti sadržaji sprejeva (lakovi, sredstva za čišćenje) mogu biti opasni i zapaljivi. Ne upotrebljavajte ih u blizini otvorene vatre, uključenog toplinskog uređaja (fen, kalorifer) ili goruće cigarete. Prigodom prekomjernog grijanja, pojedine bočice sprejeva mogu eksplodirati, zato ih ne odlažite u blizini toplinskih uređaja, niti bacajte u vatru.

Termofor

Električni termofor i pokrivači u krevetu smiju se rabiti samo za ugrijavanje. Neprekidno uključeni termofori mogu dovesti do požara zbog kratkog spoja ili kvara termostata.

Božićna drvca

Požari na božićnim drvcima su dosta česti. Izbjeći ih se može pridržavanjem jednostavnih sigurnosnih mjera:

- bor nikada ne postavljajte u blizini zavjesa
- ne rabite prskalice ili svijeće (svakako su bolje žarulje-lampice), a od električnih lampica udaljite papir i nakit. Lampice ne smiju goriti bez nadzora!

Još nekoliko važnih napomena za božićno i novogodišnje doba:

- Prskalice ne koristite u stanu, a pogotovo ne na drvcima.
- Božićna drvca ostaju duže svježija i time su manje požarno opasna, ako se prije postavljanja skladište u hladnim prostorima ili se postave u posudu s vodom. Stalci božićnih drvaca koji se daju napuniti s vodom, također sprječavaju brzo sušenje drveta i time povisuju požarnu sigurnost.

Skladištenje u potkrovljima i podrumima

U potkrovljima i podrumima se smiju pohraniti samo negorive tvari i poljoprivredni proizvodi, uz nesmetan pristup svim dijelovima potkrovlja i krovnim prozorima. Ako držite neku opasnu ili gorivu tvar, obvezno se kod stručne osobe raspitajte o načinu najboljeg skladištenja.

"Vrući" radovi u kući

Radove s otvorenim plamenom neka rade stručnjaci-serviseri. Pripremite im prethodno okolinu, t.j. očistite prašinu i otklonite sve zapaljive tvari. Ručne vatrogasne aparate držite u pripravi, a mjesto rada nakon završetka radova višestruko kontrolirajte (sljedećih 24 sata).

Opasnosti od požara u kućanstvu

Pod požarima raslinja podrazumijevamo sve vrste požara na otvorenom kao što su šumski požari, požari žitarica, makije itd. U našim krajevima opasnost od požara posebno je velika u rano proljeće (u kontinentalnom dijelu Hrvatske), kao i ljeti i u jesen nakon dugih suša (u priobalju). Požarna opasnost se povećava na napuštenim i nepristupačnim zemljištima (nepostojeći pristupni putevi), kao i u uvjetima snažnih vjetrova, kada se požar izrazito brzo širi. U šumi je u svako godišnje doba loženje vatre strogo zabranjeno.

Vatrogasnim prosjecima i putevima omogućuje se pristup vatrogasnim vozilima. U preventivne mjere ubrajaju se i promatračnice i redovite ophodnje koje omogućavaju pravovremeno dojavljivanje požara.

Ipak, najbolje su prirodne mjere kao što su:

- obrada zemljišta i sadnja kultura koje sazrijevaju u različito vrijeme
- sadnja raslinja koje će u danim uvjetima pokazivati najmanju gorivost,
- uzgoj koza, ovaca i ostalih životinja i divljači koja će "pobrstiti" raslinje, te time otkloniti požarnu opasnost,
- rezanjem nižih grana drveća, čime će se spriječiti preskakanje prizemnog požara u krošnje,
- uzoravanjem prosjeka (moguće i tijekom vatrogasne intervencije)
- kontroliranim spaljivanjem korova

Praćenjem opasnosti od nastanka izbijanja šumskih požara, gdje se između ostalog uzima u obzir vlažnost gorivog materijala i tla, te brzina vjetra, od velike je pomoći u ocjenjivanju potrebne razine pripravnosti vatrogasnih postrojbi.

Uz uobičajenu opremu koja se koristi za gašenje požara, za vatrogasce za gašenje požara raslinja često treba osigurati dodatnu specijalnu vatrogasnu opremu za krčenje raslinja (najpoznatiji kosijer), prijenosa vode (naprtnjače), mehaničko gašenje požara (metlanice), specijalne vatrogasne pumpe, opremu i spremnike ("kruške" i vjedra) koje se prevoze helikopterima itd, ali i ostalu opremu (sjekire, grablje, lopate, pile itd), te traktorske prikolice i traktore, autocisterne i šumska vozila.

Opasnosti od požara u poljoprivredi

Pohrana vozila

Vozila (motorkotači, automobili, traktori, ostali motorni uređaji) ne smiju se ostavljati u šupama. Iskre, vrući ispušni plinovi ili kratki spoj električnih uređaja brzo i neočekivano dovode do paljenja okolne i lako zapaljive robe i sijena.

Žarulje

Površinska temperatura običnih žarulja može iznositi do 300 °C, tako da se može zapaliti spuštena prašina ili goriva tvar u neposrednoj blizini. Zato se smije upotrebljavati rasvjetna tijela samo sa zaštitnim staklom oko sijalice ili tijelo "hladne" rasvjete (neonska svjetla ili slično).

Električni toplinski uređaji

Treba upotrebljavati samo prikladne uređaje s niskom površinskom temperaturom. "Grijaće lampe" ne ugrožavaju samo leteće insekte nego su i izuzetna požarna opasnost.

Kemijski proizvodi

Za zaštitu bilja rabe se često raličite kemikalije kao što su pesticidi i umjetna gnojiva. O njihovom ispravnom skladištenju treba voditi posebnu pozornost, jer kod nepravilnog skladištenja prijeti opasnost od požara, ali i opasnost od trovanja.

Skladišta

Sjenici, silosi žitarica, sušare (duhana) i mlinovi predstavljaju opasnost zbog mogućih uzroka samoupale (mokra sijena, nedovoljno ventiliranje) i opasnosti od eksplozije (eksplozivne prašine brašna). Npr., vlažno uskladišteno sijeno može dovesti do samozapaljenja. Ugrijanje koje prethodi samozapaljenju može se ponekad prepoznati po čudnom mirisu, kondenzaciji vode ili ulegnuću sijena u sredini. Spriječite to redovitim nadzorom i vizuelnim pregledom. Ako temperatura prijeđe 70 °C, nastala je upozoravajuća opasnost od samozapaljenja, te hitno treba obavijestiti vatrogasce.

Sjetvene i žetvene mjere

U te mjere se ubrajaju:

- redoviti tehnički pregled sve opreme i tehnike koja sudjeluju u sjetvi i žetvi (traktori, kombajni, pokretne trake, vršilice itd.)
- sijanje različitim kulturama koje sazrijevaju u različito vrijeme, te što dalje od prometnica
- pojačana vatrogasna dežurstva u žitorodnim područjima u vrijeme žetve

Opasnosti u objektima javne namjene i školama

Škola je prostor gdje mladež prisustvuje nastavi i izvannastavnim aktivnostima te provodi slobodno vrijeme na pripadajućim športskim terenima.

Evakuacija

Upoznajte se s načinima najbržeg i najsigurnijeg napuštanja građevine u slučaju požara. Razmotrite da li u svakom trenutku imate bar dva puta za evakuaciju. Da li ste upoznati s putevima za spašavanje? Ako niste, raspitajte se. Da li se redovito ili barem jednom godišnje održavaju u vašoj školi vježbe evakuacije? Ako ne, raspitajte se zbog čega to nije slučaj. Izlaze za nuždu i požarne puteve držite slobodne i prohodne. Ako se oglasi požarna uzbuna, pokušajte što smirenije i bez naguravanja i panike na uhodani način napustiti građevinu.

Poštivajte kućni red

Najvažnije je da se poštivaju pravila koja su propisana u školi. Direktno ili indirektno ćete ugroziti sebe i druge ako ih se ne pridržavate.

* Igra s vatrom i pirotehnička sredstva

Najstrože je zabranjena bilo kakva igra s vatrom, bacanje petardi ili drugih pirotehničkih sredstava.

* Održavanje priredbi

Za proslave i svečanosti u okviru škole kao ukrasne elemente rabite teško zapaljive materijale, a svakako ukrase postavite na dovoljnu udaljenost od rasvjetnih i grijaćih tijela.

Pušenje

Pušenje je u školi najstrože zabranjeno. Pridržavanje te zabrane je u interesu svih đaka, jer, kao što je poznato, ne samo da može biti uzročnik požara, nego je i izrazito štetno za zdravlje.

* Kemijski laboratorij

Škole posjeduju kemijske laboratorije, gdje se provode praktični pokusi iz kemije. Strogo je zabranjeno bez nazočnosti profesora koristiti ili dirati bilo kakve predmete ili tvari iz kemijskog laboratorija.

(preuzeto sa <http://www.hvz.hr>)